

LİDERLİK

Kənan Rəhimov

17 May 2019

MÖVZU 1:

LİDERİN PSIXOLOJİ GÜC MƏNBƏYİ

1. İman – öz güvən, optimizm, problemlərin həlli.
2. Təşəbbüs – sual vermə, təklif, məsuliyyətin qəbul edilməsi.
3. Xarizma – nitq bacarığı, rəsmi çıxışlar, təqdimat, inandırmaq.

**SƏNƏTLƏRİN
ƏN QƏDİMİ,**

**ELMLƏRİN
ƏN GƏNCİDİR.**

**LİDERLİK GÖZƏLLİK KİMİDİR – İLK BAXIŞDAN HAMI GÖRÜR,
LAKİN SƏBƏBİNİ İZAH ETMƏKDƏ HAMI ÇƏTİNLİK ÇƏKİR.**

LİDERLİK SEVGİ KİMİDİR – HEÇ KİM ONA İNANMASA BELƏ, O MƏQSƏDİNƏ DOĞRU ƏMİNLİKLƏ ADDIMLAMAĞA DAVAM EDİR.

IN THIS TEMPLE
AS IN THE HEARTS OF THE PEOPLE
FOR WHOM HE SAVED THE UNION
THE MEMORY OF ABRAHAM LINCOLN
IS ENSHRINED FOREVER

LİDERLİK ANLAYIŞ OLARAK NƏDİR?

Müəyyən mühitdə,
müəyyən məqsədlərə
doğru, insanları birləşdirən,

məqsədə nail olmaq üçün
hərəkətlərinə istiqamət
verən davranış modelidir.

RAGIMOFF

İNAM VƏ XARİZMA

20.12.2015
Pulman Hotel
Baku Badamdar

**2016-ci ildə
BİZİ NƏ
GÖZLƏYİR?**

BÖHRAN OLACAQMI?

RAGIMOFF

21.12.2015 – Devalvasiya 50%

**OLUB !
OLMALIDIR !
OLACAQ !**

TƏHLİL

STRATEGİYA

VAR

YOX

SIYASI LIDERLƏR

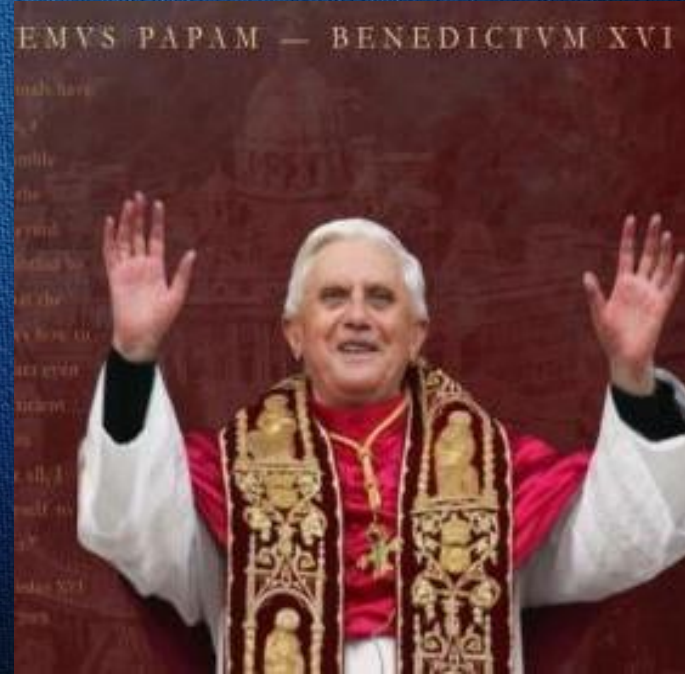
- ◇ Heydər Əlirza oğlu Əliyev
- ◇ Barack Hussein Obama II

DİNİ LİDERLƏR

- ◇ Hz. Məhəmməd Mustafa (s.a.v) - Müsəlman aləminin peyğəmbəri
- ◇ Roma Papası - Xristian aləminin dini lideri

HƏRBİ LİDERLƏR

- ◇ Augusto José Ramón Pinochet Ugarte
- ◇ Mustafa Kamal Paşa Atatürk

İŞ DÜNYASININ LİDERLERİ

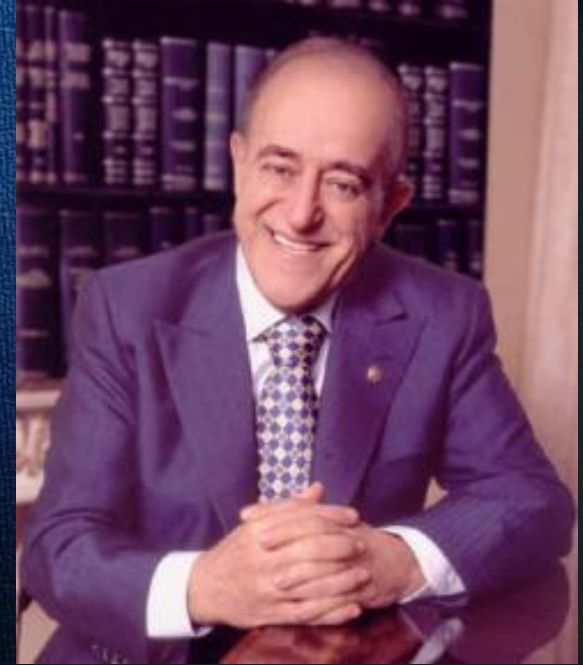
◇ Bill Gates

◇ Vehbi Koç

◇ Sakıp Sabancı

İDMAN DÜNYASI LİDERLERİ

◆ Fatih Terim

◆ David Beckham

MÖVZU 2:

HAKİMİYYƏT VƏ LİDERLİK

- 1. Avtoritarlıq və Demokratiya**
- 2. Şəraitə uyğun liderlik – təsadüf və ya qanun**
- 3. Şəxsi liderlik tərzü – «Style»**

QEYRİ-VERBAL SIQNALLAR

Mimika

Jestlər

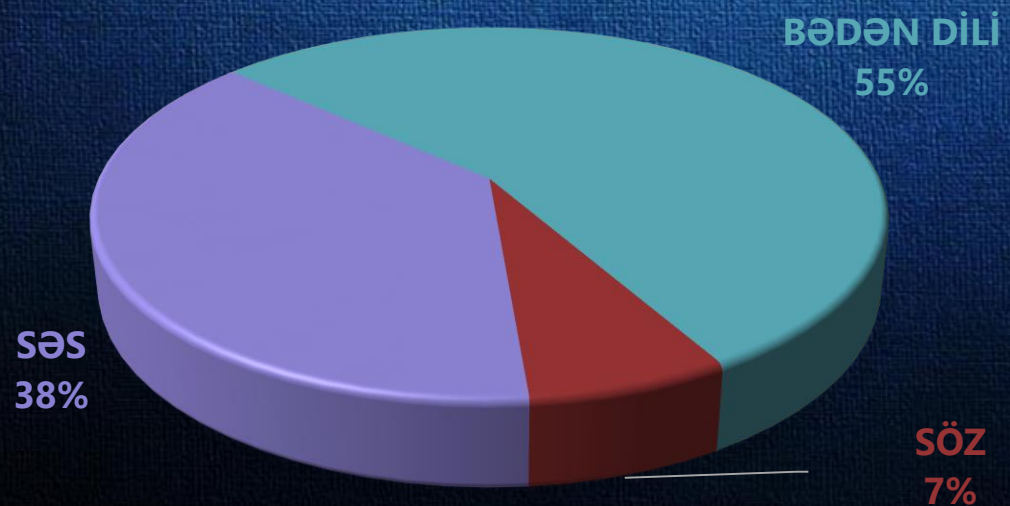
Pozalar

TƏSİR KANALLARI

- ◇ SÖZLƏR – 7%;
- ◇ SƏS – 38%;
- ◇ BƏDƏN DİLİ – 55%

BODY LANGUAGES

Qeyri-verbal Kod	Mənası
<h2>Mimika</h2>	
Çatma qaşlar	Narazılıq
Təbəssüm	Mehribanlıq, sevinc
Qaldırılmış qaşlar	Təəcüb, qətiyyətsizlik
Qıyılmış gözlər	Qəzəb
Qızarma	Həyəcanlanma

**Həmsöhbətinizin nə
qədər səmimi olduğunu
bilmək istəyirsiniz?**

**Ovcunu necə
tutduğuna diqqət
yetirin.**

**Bədən Dilinin
inkişafı tarixi**

**26 sentyabr
1960-cı il**

Коротко

Dominantlıq
İtayətkarlıq
Bərabərlik

Дональд Трамп — мастер
странных рукопожатий

Oktober 2009

April 2010

Juli 2010

März 2011

Juni 2011

September 2011

İşarə barmağı

Jest göstəriş verir

- «Mən dediyimi
elə haaa!»

MÖVZU 3:

LİDERLİK VƏ KOMANDA

1. Komanda yaranma mərhələləri – İrvin Yalom
2. Komanda üzvlərinin funksiyaları – Berilin
3. Liderliyin həvalə edilməsi – komandanın sabitləşməsi

2

LİDERLİK NÖVLƏRİ

- ◇ Despotik Lider
- ◇ Avtoritar Lider
- ◇ Demokratik Lider
- ◇ Passiv Lider
- ◇ Emosional Lider

LİDER İLƏ İDARƏÇİ ARASINDAKI FƏRQLƏR

LİDER

- ◇ Güclüdür.
- ◇ İstiqamətləndiricidir.
- ◇ Motivləndirir.
- ◇ Sima sahibidir.
- ◇ Strategiya inkişaf etdirir.
- ◇ Dəyişiklərə maraqlıdır.
- ◇ Mənəvi nüfuza söykənir.
- ◇ Mübarizə ruhu mənbəyidir.
- ◇ Paylaşılmış məqsədə əsaslanan güc sahibidir.
- ◇ İlham verir.
- ◇ Nüfuzunun qaynağı özüdür.
- ◇ Səlahiyyətləri çalışanlara paylaşır.
- ◇ İştiraka əhəmiyyət verir.

İDARƏÇİ

- ◇ Səlahiyyətlidir.
- ◇ İdarəçidir.
- ◇ Nəzarət edir.
- ◇ Siyahı və büdcə sahibidir.
- ◇ Plan və Taktika hazırlayır.
- ◇ Quruluşu qorumaqla meyllidir.
- ◇ Bürokratik nüfuza söykənir.
- ◇ Xoşbəxt birliyi qoruyur.
- ◇ Mükafat və cəzaya söykənən güc sahibidir.
- ◇ Nizamlayır və Korreksiya edir.
- ◇ Nüfuzunun qaynağı mövzulardır.
- ◇ Səlahiyyətləri öz əlində toplayır.
- ◇ Uyğunlaşmağa əhəmiyyət verir.

KOMANDANIN FORMALAŞMASI ETAPLARI

- 1) İdeallaşdırma – insanları cəlb edir,
- 2) Konfrontasiya – qruplaşma və müqavimət,
- 3) İnteqrasiya – bir məqsədə istiqamətində birləşmə,
- 4) Effektiv çalışma – təşəbbüskarlıq və motivasiya.

Davranış - Koordinasiya və Korreksiya

- ◇ Üsyan – bilərək qaydaları pozma – işləri səhv görmə və ya işini görməmək
- ◇ Sabotaj – işləri görərək əks məqsədə xidmət etmə
- ◇ Demotivasiya – işləri icra edərək məqsədə nail olmağa çalışmamaq (satıcı – kuryer kimi yalnız çatdırmanı düşünür, planı artırmaq istəmir)
- ◇ Loyallıq – imkanları məqsədə nail olmağa yönləndirir
- ◇ Patriotizm – imkanlarından daha çox etməyə çalışır
- ◇ Fanatizm – yalnız şirkətin təyin etdiyi məqsədlərə nail olmaq üçün bütün potensialını həsr edir, şəxsi maraqlarını boğur.

**İnsanı yaradanın özü ona
hədiyyə etdiyi istedadı inkişaf
etdirmək xoşbəxt edir.**

Qans Selye

MÜASİR DÜNYA
FƏRDİ XÜSUSİYYƏTLƏR

SANQVINİK

FLEQMATİK

TEMPERAMENT

MELANXOLİK

XOLERİK

ABRAHAM MASLOU EHTİYACLAR «PİRAMİDASI»

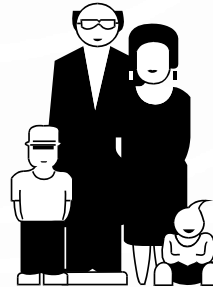
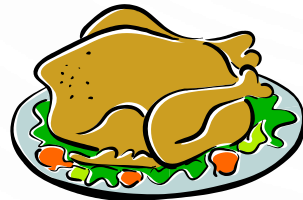
□ ÖZÜNÜ REALLAŞDIRMA

□ MÖHTƏRƏMLİK

□ AİD OLMA

□ TƏHLÜKƏSİZLİK

□ FİZİOLOJİ

Tələbat nəyi bildirir?

- GEYİM RƏNGLƏRİNİ
- ZÖVQÜ VƏ GÖRÜNÜŞÜ
- DAVRANIŞ TƏRZİNİ
- İFADƏ ETDİYİ SÖZLƏRİ
- MARAQ DAİRƏSİNİ
- QƏRAR VERMƏ MEYARINI

A group of five business professionals (three men and two women) dressed in formal business attire (suits and blouses) standing in a modern office environment with large windows and glass partitions. They are looking towards the camera with serious expressions. A blue banner is overlaid at the bottom of the image.

FƏRDI XÜSUSİYYƏTLƏR

1. İMİC
2. YENİLİK

3. KOMFORT
4. TƏHLÜKƏSİZLİK

5. QƏNAƏT

TƏLƏBAT VƏ XASIYYƏT

imic - prestij/ gözəllik

komfort – rahatlıq/sadəlik

yenilik – birincilik /sürət

qənaət – sərfəli/qazanc

təhlükəsizlik - dözüm/etibar

RƏNGLƏRİN SEÇİMİ

İmic – Qırmızı, Metallik, Göy, Çəhrayı, Ağ-Qara - parıltılı

Yenilik – Sarı, Bənövşəyi, Narınc, Salat – qarışıq dizayn

Komfort – Mavi, Qəhvəyi, Ağ – yumşaq rənglər

Təhlükəsizlik – Yaşıl, Boz, Ağ və Qara – parıltısız rənglər

Qənaət – Tünd yaşıl, tünd qəhvəyi, qarışıq rənglər

1. İmic:

Unikallıq və fərqli üstünlük
– ən, bahalı, dəbli, tam, xüsusi,
adlı – məşhur Brendin adı.

2. Yenilik:

Gücün, sürətin, üstünlüyün izahı - son, sürətli, çevik, güclü, optimal, hətta, üstəlik.

Dijon
23 MARS 2017

3. Komfort:

İstifadə rahatlığının izahı
– rahat, asan, sadə, yaxın.

4. Təhlükəsizlik:

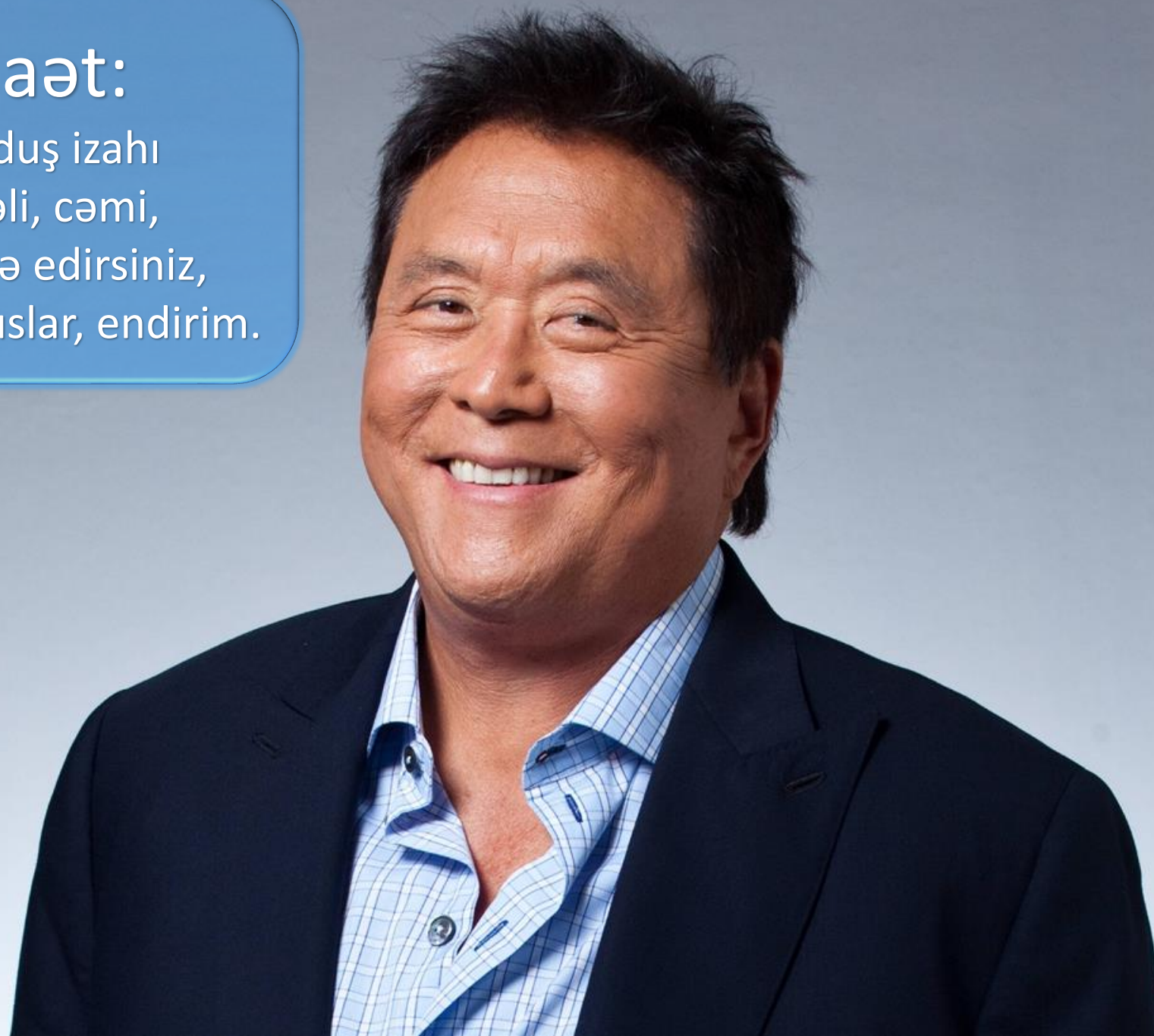
Etibar və zəmanət

– Sınanılmış, etibarlı, dözümlü,
tövsiyə edilmiş, yoxlama, sabit,
uzunmüddətli.... – klassik Brend.

5. Qənaət:

Qazanc və uduş izahı
– Ucuz, sərfəli, cəmi,
udursunuz, əldə edirsiniz,
qazanırsınız, bonuslar, endirim.

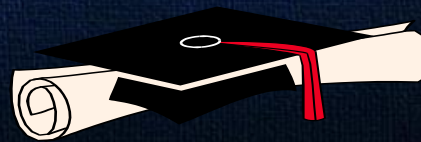

LİDERLƏR ÜÇÜN 10 QAYDA

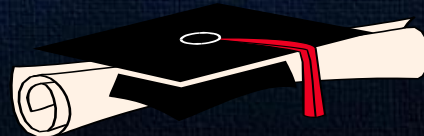
- ◇ Zamanlama ilk növbədədir. Bir təşəbbüsü hansı məqamda ələ almaq lazım olduğunu, nə vaxt «döşəmənin önünə çıxmaq» lazım olduğunu və nə vaxt araya məsafə qoymaq lazım olduğunu hiss etmək - bir hünərdir.
- ◇ İşin məqsədini paylaşsanız hər şey mümkündür. Başqalarına, öz payını önə çıxarma fürsətini vermək, nəticəyə çatmanın ən təsirli yoludur.
- ◇ Güvən bir dəfə sarsıldıqında çətin təmir edilər. Liderliyin ən kövrək amma ən fundamental xüsusiyyəti güvəndir.

LİDERLƏR ÜÇÜN 10 QAYDA

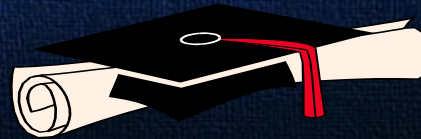
- ◆ Liderliyin əsası, əlaqələr qurmaqdır. Liderlər, insanlarda ortaq problemlərlə məşğul olmanın öz faydalarına olduğu duyğusunu oyandırmalıdır.
- ◆ Liderlər səhv edir, səhvlərindən nəticə çıxarır. Müvəffəqiyyətə çatmaq istəyən liderlər öz səhvlərini qəbul etməli və aradan qaldırmalıdır.
- ◆ Güvən, insanın öz ətrafına ehtiyacı olduğunu verməklə nəticə gətirər.
- ◆ Lider özünü tanımalıdır və özünə güc verən qaynaqları tapmalıdır.

LİDERLƏR ÜÇÜN 10 QAYDA

- ◇ Yaxşı işləyən ortaqlıqlar üçün onlarla nəticəyə bağlı olmaq lazımdır.
- ◇ Liderin şəffaf olması lazımdır. Liderin ən yaxşı işçini tapmaq, işə can atan işçini həvəsləndirə bilmək və təsirli şəkildə idarə etmək - əsas qabiliyyətidir.
- ◇ Dil ən güclü vasitələrdən biridir. Ünsiyyət qurmasını bacara bilməyən liderlər, o biri lazımlı xüsusiyyətləri daşısalar belə - insanlarla çalışa bilməyəcək.

«Ştirli insan psixologiyasını yaxşı bilirdi»

RAGIMOFF

DIQQƏTİNİZƏ GÖRƏ TƏŞƏKKÜRLƏR

Limited Partnership:

Email: info@ragimoff.org

Tel: (+99412) 408-05-58

Mob: (+99455) 936-77-33

Science research ideas:

Scientific Research Institute of Psychology
Business Psychology Department, Room № 304
38 Ziya Bunyatova Avenue, Baku, Azerbaijan